

บทความจากการสังเคราะห์งานวิจัย เรื่อง ภาพยนตร์ไทย: อัตลักษณ์และสื่อวัฒนธรรมของไทย

บทความ

ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ภาพยนตร์ไทยเข้ามามีบทบาทสู่สังคมในรูปแบบของการให้ความบันเทิง แต่ภาพยนตร์เองนั้นก็ไม่ได้เป็นสิ่งเดียวที่ตอบสนองความบันเทิงสู่ประชาชน เมื่อยุคสมัยของโทรทัศน์เริ่มเข้ามามีบทบาทในครอบครัว จึงทำให้การชมภาพยนตร์ รวบรวมไปถึงการผลิต มีอัตราที่ลดต่ำลงยิ่งไปกว่านั้นเมื่อสังคมก้าวเข้าสู่โลกไร้พรมแดนด้วยการติดต่อสื่อสารกันทางอินเทอร์เน็ต มีผลทำให้ผู้ชมสามารถเลือกชมความบันเทิงได้อย่างหลากหลายยิ่งขึ้น และยังสามารถเข้าถึงสื่อแห่งความบันเทิงได้ในทุกที่ที่ต้องการอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลา 5 ปีหลังมานี้ วงการภาพยนตร์กลับมีบทบาทสำคัญอีกครั้งจากการพัฒนาด้านเนื้อหา รูปแบบการผลิต การนำเสนอ หรือแม้แต่ข้อคิดแนวใหม่ที่เปิดกว้างและหลากหลาย จึงได้รับความสนใจจากผู้ชมอีกครั้ง แม้ในส่วนมากจะเป็นการพัฒนาตามอย่างตะวันตกเองก็ตาม แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ภาพยนตร์ไทยไปโดดเด่นในตลาดสากล แถมนางเรื่องยังได้รับรางวัลและการขอซื้อลิขสิทธิ์ภาพยนตร์อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน

ภาพยนตร์ไทยนั้นนอกจากจะเป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจยังเปรียบเสมือนบันทึกประวัติศาสตร์ของสังคมไทยอันมีคุณค่า เพราะงานภาพยนตร์ถือเป็นการรวมเอาความรู้หลากหลายแขนงไว้ด้วยกัน นับตั้งแต่งานศิลป์ ความเป็นวิทยาศาสตร์ และความเป็นสื่อสารมวลชนเข้าไว้ด้วยกัน

ในช่วงปี พ.ศ.2548-2552 ภาพยนตร์ไทยมีการผลิตออกมาทั้งสิ้น 230 เรื่อง โดยในเรื่องเหล่านั้นประกอบไปด้วยภาพยนตร์รัก 46 เรื่องคิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 20, ภาพยนตร์ตลก 44 เรื่องคิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 19.13 และภาพยนตร์ผี 50 เรื่องคิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 21.73 ซึ่งทั้ง 3 ประเภทที่กล่าวมานี้ นับเป็นร้อยละ 60 โดยประมาณของภาพยนตร์ไทยทั้งหมด

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน หากเทียบกับอดีตแล้ว ถือว่ามีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก อันเป็นผลมาจากเทคโนโลยีในการถ่ายทำที่ทันสมัยมากขึ้น การติดต่อที่สมจริงยิ่งขึ้น หรือแม้แต่โรงภาพยนตร์เองที่มีเทคนิคการเล่นและการอำนวยความสะดวกมากขึ้น สิ่งหนึ่งที่ยังเห็นได้ชัดคือ เนื้อหาและการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไทยนั้นยังปรากฏออกมาในลักษณะเดิม สามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้เสียเป็นส่วนใหญ่ นี่กระมังอาจเป็นที่ถกเถียงถึงการก้าวสู่ตลาดสากล การติดกับอัตลักษณ์เดิมของไทยที่ยังคงมีอยู่

อาจแสดงตัวตนและเอกลักษณ์ไทยอย่างชัดเจน แต่อีกนัยหนึ่งเป็นไปได้หรือไม่ว่า อัตลักษณ์ไทยนี้เองที่เป็น
กำแพงอันหนาหนัก ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ทะลุออกไปสู่ระดับโลกได้อย่างไม่คล่องตัว

สังเคราะห์จากโครงการวิจัยภาพยนตร์ไทย: อัตลักษณ์และสื่อวัฒนธรรมของไทย
ของ ร.ศ. พงษ์สิทธิ์ สุขเศรษฐศิริ, นายปิ่นลัน ปุณณูประภา, นายปรัชญา เปี่ยมการุณ
วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

COSCI